

LABOR et EDUCATIO

nr 3/2015

Dagmara Kowalik

Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu

Wirtualna Konferencja Naukowa **Aspiracje – Rozwój zawodowy – Kariera** 21 października 2015

W dniu 21 października 2015 r. odbyła się Wirtualna Konferencja Naukowa „**Aspiracje – rozwój zawodowy – kariera**” w ramach cyklu PEDAGOGIKA PRACY – USTAWICZNA EDUKACJA ZAWODOWA. Organizatorem konferencji była Wyższa Szkoła Pedagogiczna Związku Nauczycielstwa Polskiego w Warszawie, Ośrodek Pedagogiki Pracy Innowacyjnej Gospodarki Instytutu Technologii Eksploatacji – PIB w Radomiu oraz Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie we współpracy z Zespołem Pedagogiki Pracy Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN. Obradom towarzyszyła Ogólnopolska Studencka Konferencja Naukowa oraz Konkurs Studenckich Prac Naukowych.

W skład Komitetu Naukowego Konferencji weszli naukowcy z polskich instytucji i ośrodków akademickich: prof. zw. dr hab. Tadeusz Aleksander (Wszechnica Polska Warszawa), prof. dr hab. Fabian Andruszkiewicz (UO Opole), prof. dr hab. Henryk Bednarczyk (WSP ZNP Warszawa, ITeE-PIB Radom), prof. dr hab. Olga Chyżna (NPU Kijów), dr Dorota Koprowska (ITeE-PIB Radom), prof. dr hab. Daniel Kukła (Akademia im. Jana Długosza Częstochowa), dr Leandra Korczak (WSP ZNP Warszawa), prof. zw. dr hab. Stefan Kwiatkowski (KNP PAN), prof. dr hab. Aleksander Marszałek (URz Rzeszów), prof. zw. dr hab. Stefan Mieszalski (WSP ZNP Warszawa), prof. dr hab. Henryk Noga (UP Kraków), prof. dr hab. Przemysław Piotrowski (UJ Kraków), prof. dr hab. Norbert Pikuła (UP Kraków), prof. dr hab. Czesław Plewka (Politechnika

Koszalińska), prof. dr hab. Ewa Przybylska (UMK Toruń), prof. dr hab. Elżbieta Sałata (UT-H Radom), dr inż. Agnieszka Smarzewska (PSW Biała Podlaska), prof. dr hab. Franciszek Szlosek (APS Warszawa), dr Krzysztof Symela (ITeE-PIB Radom).

Tematyka konferencji dotyczyła zagadnień związanych z aspiracjami edukacyjno-zawodowymi młodzieży, które warunkują rozwój zawodowy i wpływają na karierę ludzi dorosłych. Na skutek globalizacji, rozwoju społeczeństwa wiedzy, zmieniają się treści pracy i zapotrzebowanie rynku pracy na określone zawody oraz kompetencje i kwalifikacje zawodowe. System kształcenia zawodowego powinien uwzględniać czynniki globalizacji i przemiany naukowo-techniczne. Absolwenci szkół zawodowych muszą wykazać się znajomością i umiejętnością wykonywania konkretnych zadań na stanowiskach pracy. W szkolnictwie dostrzeżono również znaczącą rolę doradztwa zawodowego jako czynnika warunkującego kariery młodzieży i dorosłych.

Przedmiotem spotkania naukowców była prezentacja aktualnych wyników badań dotyczących: Zmieniających się treści pracy i rynku pracy (w warunkach globalizacji, społeczeństwa wiedzy); Zmian aspiracji edukacyjno-zawodowych; Przeobrażeń doradztwa zawodowego, rozwoju zawodowego; Uwarunkowań kariery młodzieży i dorosłych; Współczesnych kompetencji, kwalifikacji i innowacyjnej ustawicznej edukacji zawodowej; Internacjonalizacji pracy i edukacji zawodowej w projektach europejskich.

Na konferencję wpłynęło 55 zgłoszeń. Przyjęto 34 referaty z 28 uczelni i instytutów. Obradom przewodniczył gospodarz konferencji, prof. dr hab. Henryk Bednarczyk. W dyskusji on-line wypowiedziało się 21 uczestników z 18 uczelni i instytucji.

W obszarze tematycznym: **Jak zmieniają się treści pracy i rynek pracy (globalizacja, społeczeństwo wiedzy)?** jako pierwsi referaty zaprezentowali: prof. dr hab. Czesław Plewka, prof. Kazimierz Wenta z Politechniki Koszalińskiej. Wystąpienie dotyczyło możliwości zatrudnienia pracowników na współczesnym rynku pracy i uwarunkowań ich własnego rozwoju w kontekście wyzwań XXI wieku. Kolejnym prelegentem była dr Joanna Michalak-Dawidziuk z Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie. Badając opinie studentów, zwróciła uwagę na znaczenie kompetencji społecznych na rynku pracy. Głos w dyskusji zabrała dr Izabella Kust z Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie, rozważając zatrudnienie jako szansę i wyzwanie współczesnego pracownika. Dr Magdalena Łuka z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego przedstawiła zjawisko bezrobocia i formy jego zwalczania z punktu widzenia osobowości człowieka. Kolejny rozmówca, dr Paweł Ratuszny z Uniwersytetu Opolskiego, omówił temat dotyczący przygotowania językowego dorosłych do pracy w krajach niemieckojęzycznych.

W kolejnym obszarze tematycznym: **Jak zmieniają się aspiracje edukacyjno-zawodowe?**, swoje referaty przedstawili: prof. dr hab. Henryk Bed-

narczyk, dr Dagmara Kowalik, prof. dr Elżbieta Sałata. Prof. dr hab. Henryk Bednarczyk podkreślił niebagatelną rolę standardów kompetencji i kwalifikacji zawodowych w realizowaniu marzeń i aspiracji zawodowych na drodze do kariery. Dr Dagmara Kowalik zwróciła uwagę na znaczenie wychowania w rodzinie w kontekście aspiracji edukacyjno-zawodowych. Cechy charakteru nabyte w domu rodzinnym, ukształtowane poprzez wymagania rodziców, mają wpływ na rozwój kariery zawodowej. Samodzielność, odpowiedzialność i obowiązkowość nabyte w domu rodzinnym przygotowują do dorosłego życia i pracy zawodowej. Prof. dr hab. Elżbieta Sałata określiła edukacyjne aspiracje młodzieży gimnazjalnej. W okresie dorastania młody człowiek formułuje zamierzenia dotyczące planów życiowych. Aspiracje wyznaczają kierunek, łączą się z planami dotyczącymi wykonywania przyszłego zawodu. Uczniowie muszą dokonać wyboru dalszej drogi edukacji, a czasami i przyszłego zawodu. Od słuszności tej decyzji zależy pomyślność stawianych sobie celów.

W problemach **Jaki jest stan doradztwa, rozwoju zawodowego i ustawicznej edukacji zawodowej?** jako pierwszy zabrał głos w dyskusji dr Jan Rewilak z Politechniki Krakowskiej. Przedstawił koncepcję oparcia procesu projektowania i planowania szkoleń dla pracowników firm produkcyjnych na podstawie analizy FMEA (*Failure Mode and Effects Analysis*) procesu produkcyjnego. Kolejna prelegentka dr Aldona Małyńska z Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie, przedstawiła wyniki badań nauczycieli uczestniczących w innowacji pedagogicznej dotyczącej kształcenia w oparciu o programy modułowe. Mgr Tomasz Frankowski – z firmy DevilArt S.C. z Radomia zaprezentował platformę e-learningową wykorzystywaną w procesie kształtowania i sprawdzania umiejętności informatycznych. Dr Magdalena Ciechowska z Akademii Ignatianum w Krakowie i dr A. Czyż z Uniwersytetu Pedagogicznego KEN w Krakowie zwróciły uwagę na dylematy inkluzji studentów z niepełnosprawnością z perspektywy nauczyciela akademickiego, a przede wszystkim dylemat równego traktowania oraz perspektyw wykonywania zawodu. Ważne zagadnienie dotyczące edukacji ustawicznej mistrzów w rzemiośle na przykładzie ochrony środowiska przedstawił mgr Andrzej Sępnikowski ze Związku Rzemiosła Polskiego.

Kolejny obszar tematyczny dotyczył dyskusja na temat pytania: **Jakie kompetencje/kwalifikacje sprzyjają rozwojowi kariery zawodowej?** Dr Magdalena Kolber z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy omówiła strategię uczenia się języka angielskiego w liceach ogólnokształcących. Uczniowie polskich szkół licealnych na najwyższym poziomie stosują strategię metakognitywne, a na najniższym – strategię emocjonalne. Natomiast prof. dr hab. Norbert Pikuła z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie mówił o znaczeniu relacji społecznych w pokonywaniu samotności osób starszych. Celem edukacji w odniesieniu do osób starszych staje się przygotowanie seniora do kreowania przyszłych sytuacji. Na temat samodzielności w rozwoju zawodowym nauczy-

cieli języków obcych wypowiedział się dr Agnieszka Szplit z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Zaprezentowana analiza teoretyczna i badania empiryczne ukazały obszary samodzielności odczuwane przez nauczycieli podczas ich rozwoju zawodowego, do których należą: samodzielność motywu, samodzielność działania. Dr Stefan T. Kwiatkowski z Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie omówił wyniki badań, przeprowadzone zgodnie z teorią osobowości Hollanda, odnoszące się do różnic w kompetencjach społecznych studentów Wydziału Pedagogiki Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie oraz studentów Wydziału Samochodów i Maszyn Roboczych Politechniki Warszawskiej. Stwierdzono niewielkie i mało istotne różnice między porównywanymi grupami w zakresie kompetencji społecznych. Postuluje się, aby kompetencje społeczne uczynić przedmiotem szczególnej uwagi podczas procesu kształcenia studentów pedagogiki.

Dr inż. Agnieszka Smarzewska z Państwowej Szkoły Wyższej w Białej Podlaskiej określiła bezpieczeństwo edukacyjne absolwentów Wydziału Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych oraz absolwentów Wydziału Nauk Ekonomicznych i Technicznych. Absolwenci kierunków studiów na WNET osiągnęli wyższy poziom zadowolenia w zakresie wzrostu szans na rynku pracy oraz możliwości kontynuacji nauki i dalszego kształcenia niż absolwenci WNZNS. Prelegentka mgr Joanna Śmietanka z Uniwersytetu Wrocławskiego zwróciła uwagę na zwiększanie kompetencji informatycznych seniorów jako czynnika wzrostu jakości ich życia. Rozwój kompetencji informatycznych osób starszych sprzyja prowadzeniu przez nich nowoczesnego stylu życia, ułatwiając wiele procesów życiowych, takich jak opłacenie rachunków, robienie zakupów czy uczestniczenie w kursach językowych.

Zwieńczeniem obrad była dyskusja, w wyniku której omówiono szanse internacjonalizacji badań oraz pomysły na projekty europejskie: Kształtowanie aspiracji edukacyjno-zawodowych, rozwój doradztwa zawodowego, indywidualizacja dróg rozwoju, kariery; Kompetencje/kwalifikacje zawodowe – mistrzostwo w zawodzie; Edukacja w „zielonych zawodach” i dla „zielonych technologii”; Pedagogzy (nie tylko w szkołach) w innowacyjnych przedsiębiorstwach – rozwój kapitału intelektualnego; Rozwój i kształtowanie kompetencji społecznych.

Obradom konferencyjnym towarzyszył **konkurs studenckich prac naukowych**. Na konkurs wpłynęło 15 prac z Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu, Wyższej Szkoły Medycznej w Warszawie, Wyższej Szkoły Pedagogicznej ZNP w Warszawie. Nadesłane drogą elektroniczną komunikaty studenckie z opinią promotora zostały poddane ocenie formalnej i naukowej. Oceny komunikatów studenckich dokonała Komisja Konkursowa. Wyróżniono dziewięć prac, których autorzy

(student i promotor) otrzymają stosowne dyplomy, a niektóre komunikaty zostaną opublikowane po edytorskim dopracowaniu.

Referaty prelegentów zostały opublikowane na stronie internetowej konferencji <http://www.wsp.edu.pl/aspiracje-rozwoj-zawodowy-kariera/>. Siedem referatów rozpowszechniono w numerze 3(90)2015 *Edukacji Ustawicznej Dorosłych / Polish Journal of Continuing Education*. Pozostałe referaty zostaną opublikowane w *Ruchu Pedagogicznym* nr 4/2015 i nr 4(91)2015, a także 1(92)2016 *Edukacji Ustawicznej Dorosłych / Polish Journal of Continuing Education*.

Wielu uczestników konferencji wyraziło życzenie kontynuacji współpracy, organizacji konferencji i przygotowania wspólnych projektów badawczych. Prof. dr hab. Henryk Bednarczyk zaprosił na kolejną edycję, która odbędzie się już w 2016 roku.